

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Departament Nauki, Oświaty i Dziedzictwa Narodowego

KNO – 4101-001-01/2014

P/13/190

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

ul. Filtrowa 57, 02-056 Warszawa

T +48 22 444 56 61, F +48 22 444 56 82

kno@nik.gov.pl

Adres korespondencyjny: Skr. poczt. P-14, 00-950 Warszawa 1

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł
kontroli

P/13/190 – Prawdliwość wykorzystania środków publicznych na przygotowanie polskich sportowców do udziału w Igrzyskach XXX Olimpiady w Londynie

Jednostka
przeprowadzająca
kontrolę

Departament Nauki, Oświaty i Dziedzictwa Narodowego

Kontroler

Teresa Małgorzata Zębała, doradca ekonomiczny, legitymacja służbowa numer 1044

Jednostka
kontrolowana

Polski Komitet Olimpijski, ul. Wybrzeże Gdyńskie 4, 01-531 Warszawa, zwany dalej PKOl

Kierownik
jednostki
kontrolowanej

Andrzej Kraśnicki, Prezes (pełni funkcję od 20 kwietnia 2010 r., poprzednio w okresie od 27 lutego 2005 r. do 10 kwietnia 2010 r. funkcję Prezesa PKOl pełnił Piotr Nurowski)

(dowód: akta kontroli str. 1)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie mimo stwierdzonych nieprawidłowości¹ działalność PKOl w zakresie wykorzystania w latach 2009 – 2012 środków publicznych na przygotowanie polskich sportowców do udziału w Igrzyskach XXX Olimpiady w Londynie (zwanej dalej IO Londyn 2012).

Uzasadnienie
oceny ogólnej

Pozytywną ocenę uzasadnia realizacja przez PKOl zadań współfinansowanych z budżetu państwa, związanych z przygotowaniem zawodników kadry narodowej do IO Londyn 2012 w cyklu szkoleniowym 2009-2012. Zrealizowane zostały zadania określone w umowach oraz plany szkolenia. Wnioski (oferty) dotyczące realizacji zadania publicznego zostały sporządzone poprawnie i zgodnie ze stanem faktycznym. Środki publiczne na przygotowanie polskich sportowców do udziału w Igrzyskach XXX Olimpiady w Londynie wykorzystane zostały przy zachowaniu zaplanowanej struktury wydatków w poszczególnych grupach kosztowych, a wydatkowanie środków pochodzących z dotacji było prawidłowo dokumentowane. Pozytywna ocena NIK dotyczy również określenia i realizacji zasad krajowego systemu kwalifikacji olimpijskich do IO Londyn 2012.

Za istotną nieprawidłowość NIK uznała zlecenie w 2012 r. Polskiemu Związkowi Kolarskiemu realizacji przygotowań zawodników kolarstwa do startów w mistrzostwach świata, Europy i IO Londyn 2012 bez pisemnej zgody Ministra Sportu i Turystyki (Minister) na przeniesienie praw i obowiązków określonych w umowach dotyczących dofinansowania zadań publicznych z budżetu państwa.

Ponadto stwierdzone nieprawidłowości polegały również na pobraniu dotacji, w łącznej kwocie 21. 600 zł, w nadmiernej wysokości w stosunku do kwot określonych w załącznikach do umów zawartych z Ministrem w dniu 11 marca 2011 r. oraz w dniu 20 lutego 2012 r.

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny ogólnej według proponowanej skali byłoby nadmiernie utrudnione, albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, stosuje się ocenę opisową, bądź uzupełnia ocenę ogólną o dodatkowe objaśnienie.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Gospodarowanie środkami budżetowymi na prowadzenie i wspieranie przygotowań zawodników kadry narodowej do IO Londyn 2012, ze szczególnym uwzględnieniem pozyskania, wydatkowania i rozliczenia dotacji

Opis stanu faktycznego

1. W okresie objętym kontrolą PKOl otrzymał ze środków budżetu państwa, będących w dyspozycji Ministra, dofinansowanie zadań na realizację przygotowań olimpijskich do IO Londyn 2012 i do mistrzostw świata lub Europy w sportach olimpijskich w cyklu szkoleniowym 2009 - 2012 w łącznej wysokości 9.782.126 zł.

W latach 2009-2010 PKOl nie realizował ze środków z budżetu państwa zadań w ramach publicznego systemu przygotowań olimpijskich. Dotacje celowe z budżetu państwa udzielone zostały w latach 2011 – 2012 na realizację następujących zadań:

a) w 2011 r.

- *Wspieranie procesu przygotowań olimpijskich do Igrzysk Olimpijskich w Londynie 2012 i Soczi 2014*, zgodnie z umową zawartą z Ministrem nr: 2011/0083/0101/UDot/70/KP/DSW z dnia 11 marca 2011 r. na kwotę 1.631.610 zł;

b) w 2012 r.

- *Wspieranie procesu przygotowań olimpijskich do Igrzysk Olimpijskich w Londynie 2012 i Soczi 2014*, zgodnie z umową zawartą z Ministrem nr: 2012/0031/0101/UDot/70/KP/DSW z dnia 20 lutego 2012 r. na kwotę 2.110.860 zł;
- *Przygotowanie do mistrzostw świata lub Europy w sportach olimpijskich – kolarstwo*, zgodnie z umową zawartą z Ministrem nr: 2012/0105/0101/UDot/70/DSW z dnia 28 marca 2012 r. na kwotę 5.250.000 zł;
- *Program indywidualny przygotowań olimpijskich Londyn 2012 kolarstwo (Maja Włoszczowska)*, zgodnie z umową zawartą z Ministrem nr 2012/0104/UDot/70/KP/DSW z dnia 23 marca 2012 r. na kwotę 789.656 zł.

Łączna wartość zadań publicznych zrealizowanych w badanym okresie przez PKOl z udziałem środków dotacji uzyskanych w ramach ww. umów wyniosła 9.834.515 zł, w tym środki własne w wysokości 52.388 zł, stanowiły 0,54% kosztów realizacji zadań. Środki własne pochodziły z dochodów z najmu pomieszczeń w budynku Centrum Olimpijskiego.

(dowód: akta kontroli str. 16-20, 54-56, 124-125, 180, 278-279, 283)

Realizacja zadań w zakresie wspierania procesu przygotowań olimpijskich do Igrzysk Olimpijskich w Londynie 2012 i Soczi 2014 w roku 2011 na kwotę 1.661.144 zł oraz w roku 2012 na kwotę 2.133.715 zł sfinansowana została ze środków dotacji z budżetu państwa w wysokości stanowiącej odpowiednio 98,2% i 98,9% wartości ogółem przedmiotowych zadań. Natomiast realizacja zadań w 2012 r. w zakresie przygotowania do mistrzostw świata lub Europy w sportach olimpijskich – kolarstwo na kwotę 5.250.000 zł oraz programu indywidualnego przygotowań olimpijskich Londyn 2012 kolarstwo (Maja Włoszczowska) na kwotę 789.656 zł sfinansowane zostały w całości ze środków dotacji udzielonych przez Ministra.

(dowód: akta kontroli str. 279)

2. Na podstawie złożonych w latach 2011 - 2012 do Ministerstwa Sportu i Turystyki (MSiT) wniosków (ofert) na powierzenie realizacji zadania publicznego z udziałem środków finansowych z budżetu państwa wraz z wymaganymi załącznikami na łączną kwotę 9.734.720 zł, PKOl zawarł z Ministrem umowy na kwotę 9.700.000 zł, tj. 99,6% wnioskowanego dofinansowania. W przypadku złożonej przez PKOl oferty na realizację w 2012 r. zadania *Wspieranie procesu przygotowań olimpijskich do Igrzysk Olimpijskich*

w Londynie 2012 i Soczi 2014 kwota przyznanej dotacji była o 34.720 zł (tj. o 2%) niższa od wnioskowanej. Na realizację pozostałych trzech zadań PKOl uzyskał dofinansowanie w wysokości 100% kwot wnioskowanych. Po wprowadzeniu zmian do zawartych umów dofinansowania ostateczna kwota dotacji udzielonych PKOl w latach 2011-2012 była o 47.406 zł (tj. o 0,5%) wyższa od wnioskowanej i wyniosła 9.782.126 zł.

(dowód: akta kontroli str. 32-45, 74-106, 134-163, 189-201, 280)

Złożone do MSiT wnioski (oferty) o dofinansowanie realizacji zadań były kompletne i zostały podpisane przez osoby upoważnione do reprezentowania PKOl – Prezesa PKOl i Sekretarza Generalnego PKOl. Oświadczenia zawarte w formularzu wniosków zostały złożone zgodnie ze stanem faktycznym, w szczególności w zakresie niezalegania z płatnościami w podatkach, opłacaniu składek na ubezpieczenie społeczne, ubezpieczenie zdrowotne oraz na Fundusz Pracy.

PKOl nie posiadał dokumentów źródłowych potwierdzających poddanie zawartych we wnioskach danych merytorycznych i finansowych obiektywnej i fachowej ocenie formalnej i merytorycznej z zastosowaniem obowiązujących procedur i kryteriów.

Sekretarz Generalny PKOl Adam Krzesiński wyjaśnił: *PKOl sporządzał oferty zawierające dane merytoryczne i finansowe dotyczące powyższych zadań w oparciu o ustalenia podjęte w trakcie konsultacji z Departamentem Sportu Wyczynowego MSiT oraz Polskim Związkiem Kolarskim. Zastosowano stawki i zasady wynikające z Zarządzenia nr 24 Ministra Sportu i Turystyki z dnia 16 listopada 2011 r., a także Zasady Dobrej Praktyki w zakresie rozliczania środków publicznych otrzymanych na realizację zadania, wydane przez MSiT w sierpniu 2010 r.*

(dowód: akta kontroli str. 45-53, 107-123, 173-179, 202-208, 209-217, 286)

W 2012 r. PKOl wystąpił o zwiększenie dotacji głównie w zakresie realizacji zadania: *Wspieranie procesu przygotowań olimpijskich do Igrzysk Olimpijskich w Londynie 2012 i Soczi 2014* o kwotę 600.000 zł w związku ze zwiększeniem kosztów transportu zawodników oraz sprzętu sportowego na IO Londyn 2012 spowodowanym wycofaniem się sponsora. W ramach realizacji zadania: *Przygotowanie do mistrzostw świata lub Europy w sportach olimpijskich – kolarstwo* przyznane zostały dodatkowe środki finansowe w wysokości 300.000 zł na akcję szkoleniową w związku z potrzebą włączenia zawodników Ośrodka Szkolenia Sportowego w Kielcach do programu szkolenia centralnego Polskiego Związku Kolarskiego, ze względu na rezygnację Warszawsko-Mazowieckiej Federacji Sportu z prowadzenia tego zadania.

(dowód: akta kontroli str. 91-96, 142-150)

Na wniosek PKOl, do umów dotacyjnych zawartych z Ministrem sporządzane były aneksy, których przedmiotem była zmiana treści załączników do umów z jednoczesnym zwiększeniem kwoty dotacji celowych bądź zmniejszeniem dotacji celowej lub bez skutków finansowych dla MSiT w ramach realizacji zadania publicznego. W wyniku tych zmian oraz zwrotu niewykorzystanych dotacji (na kwotę 83.944 zł) PKOl otrzymał w latach 2011-2012 dotacje celowe na realizację zadań w ramach publicznego systemu przygotowań olimpijskich w wysokości 9.782.126 zł.

W powyższej ogólnej kwocie udzielonych PKOl dotacji wydatki poniesione na pokrycie: kosztów szkolenia (tzw. grupy I) wyniosły 2.950.874 zł, tj. 30,2% dotacji ogółem, kosztów wspomaganie szkolenia (grupa II) – 5.727.975 zł, co stanowiło 58,5% dotacji ogółem oraz kosztów organizacji szkolenia, tj. kosztów pośrednich niezbędnych do realizacji zadania zleconego (grupa III) – 1.103.277 zł, co stanowiło 12,7% kosztów bezpośrednich i 11,3% dotacji ogółem. W poszczególnych grupach kosztowych zachowana została zaplanowana struktura wydatków. Przyznane PKOl dotacje rozliczone zostały w terminie, sprawozdania końcowe z realizacji zadań przyjęte zostały przez MSiT w zakresie rzeczowym i finansowym.

(dowód: akta kontroli str. 16-17, 54-56, 281)

3. Zadania określone w umowach zostały zrealizowane. W ramach zadań zrealizowano w całości plany szkolenia. Cele zakładane w wymiarze określonym we wnioskach osiągnięte zostały w odniesieniu do trzech zadań publicznych: *Wspieranie procesu*

przygotowań olimpijskich do Igrzysk Olimpijskich w Londynie 2012 i Soczi 2014 – realizowanego w roku 2011 i w roku 2012 oraz *Przygotowanie do mistrzostw świata lub Europy w sportach olimpijskich – kolarstwo* - realizowanego w roku 2012. W odniesieniu do zadania *Program indywidualny przygotowań olimpijskich Londyn 2012 kolarstwo (Maja Włoszczowska)* nie został osiągnięty cel wynikowy jakim było zdobycie medalu olimpijskiego. Z powodu kontuzji stopy Maja Włoszczowska nie wystartowała w IO Londyn 2012.

(dowód: akta kontroli str. 21-31, 57-73, 126-133, 181-188)

4. Stosownie do postanowień umów dotacyjnych PKOl zobowiązał się do stosowania przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych² w zakresie w jakim ta ustawa ma do niego zastosowanie i realizowanego przez niego zadania publicznego. W 2012 r. przeprowadzone zostały dwa postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w trybie z wolnej ręki oraz dwa postępowania w trybie przetargu nieograniczonego na łączną kwotę 3.289.900 zł.

W zakresie umowy nr 2012/0031/0101/UDot/70/KP/DSW przeprowadzono postępowanie w trybie z wolnej ręki na monitorowanie stanu zdrowia zawodników i koordynowanie przebiegu procedur medycznych dla potrzeb wsparcia procesu szkolenia sportowego zawodników – na kwotę 110.000 zł.

Umowę zawarto z Centralnym Ośrodkiem Medycyny Sportowej.

W zakresie umowy 2012/0105/0101/UDot/70/KP/DSW i 2012/0104/0101/UDot/70KP/DSW przeprowadzono:

- a) postępowanie w trybie z wolnej ręki na realizację przygotowań zawodników kolarstwa do startów w mistrzostwach świata, Europy i Igrzyskach Olimpijskich Londyn 2012 na kwotę 2.799.900 zł. Umowę zawarto z Polskim Związkiem Kolarskim;
- b) postępowanie w trybie przetargu nieograniczonego na zakup odżywek dla kadry kolarskiej na kwotę 130.000 zł. Zawarto 3 umowy na wyodrębnione trzy grupy odżywek i suplementów diety (TOP FIT Sylwia Beldycka 60.000 zł, Suport 4 Sport 40.000 zł, X Clife Tomasz Kałużny 30.000 zł);
- c) postępowanie w trybie przetargu nieograniczonego na obsługę podróży zagranicznych zawodników kadry kolarskiej w 2012 r. na kwotę 250.000 zł. Umowę zawarto z Pagart Tours sp. z o.o. z siedzibą we Wrocławiu.

(dowód: akta kontroli str. 329, 330-379)

Sekretarz Generalny Adam Krzesiński wyjaśnił: *Polski Komitet Olimpijski stosował mechanizmy zapewniające oszczędności, prowadząc kontrolę wewnętrzną wydatków oraz ich zgodności z planami, a także zwracając uwagę na prawidłowe dokumentowanie wydatków; prowadzono rozmowy z trenerami odnośnie wydatków na tzw. dożywianie, itp. PKOl wywiązał się z obowiązku stosowania przepisów ustawy Prawo zamówień publicznych w 2011 r. oraz przepisów Kodeksu cywilnego - przeprowadzono właściwe przetargi, zawiadamiano w odpowiednim trybie Urząd Zamówień Publicznych. Zatrudniono prawnika, który przygotowywał dokumentację przetargową.*

(dowód: akta kontroli str. 286)

Ustalono, że w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego na realizację przygotowań zawodników kolarstwa do startów w mistrzostwach świata, Europy i IO Londyn 2012 nie wystąpiły, określone w art. 24 ustawy Prawo zamówień publicznych, przesłanki wykluczające PZKol z tego postępowania. Według stanu na dzień 23 marca 2012 r. PZKol nie posiadał zaległości podatkowych oraz zaległości w opłacaniu składek na ubezpieczenia społeczne, zdrowotne, Fundusz Pracy oraz Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych. Ponadto PZKol nie figurował w kartotece

² Dz.U. z 2013 r., poz. 907 ze zm.

podmiotów zbiorowych Krajowego Rejestru Karnego – według stanu na dzień 28 marca 2012 r. oraz Prezes PZKol nie figurował w kartotece karnej Krajowego Rejestru Karnego wg stanu na dzień 2 kwietnia 2012 r.

Postępowanie przeprowadzono w trybie z wolnej ręki na podstawie art. 67 ust. 1 pkt 1 lit.a ustawy Prawo zamówień publicznych, pomimo że PKOl nie miał obowiązku stosowania w tym przypadku ww. ustawy.

Prezes PKOl wyjaśnił: *Przedmiotem tego zamówienia była kompleksowa usługa dotycząca przygotowania zawodników kadry narodowej do startów w zawodach. Zgodnie z obowiązującą w okresie objętym kontrolą ustawą z dnia 25 czerwca 2010 roku o sporcie (...) to polski związek sportowy ma wyłączne prawo m.in. do „powołania kadry narodowej (...) oraz przygotowania jej do igrzysk olimpijskich, igrzysk paraolimpijskich, igrzysk głuchych, mistrzostw świata lub mistrzostw Europy”. Przepis ten przesądza jednoznacznie zatem, że w sprawach przygotowywania reprezentantów Polski w kolarstwie do uczestnictwa w międzynarodowym współzawodnictwie sportowym wyłączne prawo decydowania przysługuje na mocy u.s. Polskiemu Związkowi Kolarskiemu. W świetle powyższego stanowi on jedyny podmiot, który mógł i był uprawniony do wykonania zadania polegającego na przygotowaniu zawodników kolarstwa do startu w zawodach sportowych rangi mistrzowskiej i Igrzyskach Olimpijskich. Żaden inny podmiot, nie mógł wykonywać czynności zastrzeżonych ustawowo dla polskiego związku sportowego. Przygotowań kadry narodowej do tego rodzaju zawodów nie może zatem wykonywać ani jakiegokolwiek klub sportowy ani też, co wydaje się oczywiste, podmiot zagraniczny.(...).*

(dowód: akta kontroli str. 360-364, 469-478)

5. W 2012 r. PKOl realizował zlecone przez Ministra zadania w zakresie bezpośredniego przygotowania czołowych polskich kolarzy do mistrzostw świata lub Europy w sportach olimpijskich oraz Mai Włoszczowskiej w ramach programu indywidualnego przygotowań olimpijskich Londyn 2012 na podstawie podpisanych z Ministrem umów dofinansowania realizacji zadania publicznego: nr 2012/0105/0101/UDot/70/DSW z dnia 28 marca 2012 r. na kwotę 5.250.000 zł oraz nr 2012/0104/UDot/70/KP/DSW z dnia 23 marca 2012 r. na kwotę 789.656 zł.

W związku z brakiem zgody Ministra na podpisanie z Polskim Związkiem Kolarskim (PZKol) umów na realizację zadań publicznych w roku 2012³ oraz poinformowaniem tego Związku, iż zadania szkoleniowe w sporcie kolarskim mogą być realizowane przez PKOl, PZKol (pismem z dnia 14 marca 2014 r. L.dz. 176/2012) zwrócił się do MSiT z prośbą o możliwość realizacji zadań w ramach *Przygotowań do mistrzostw świata i Europy oraz Londyn 2012* przez Polski Komitet Olimpijski. W odpowiedzi Departament Sportu Wyczynowego MSiT poinformował, że Podsekretarz Stanu Jacek Foks wyraził zgodę, aby zadania publiczne PZKol w roku 2012 były realizowane poprzez PKOl oraz zwrócił się o przygotowanie stosownych dokumentów celem podpisania umów (pismo z dnia 26 marca 2012 r., DSW/4021/280/2012/3).

(dowód: akta kontroli str. 169-171)

Uchwałą nr 33 z dnia 21 marca 2012 r. Zarząd PKOl zatwierdził do realizacji *Program przygotowań olimpijskich – kolarstwo 2012* oraz *Program Indywidualny przygotowań – kolarstwo 2012* z zastrzeżeniem, że PKOl podpisze z Ministrem umowę o finansowanie obu programów w ramach zadań budżetowych i nie będzie angażować własnych środków.

PKOl złożył do MSiT w dniu 13 marca 2012 r. wnioski na powierzenie realizacji zadań publicznych: *Program przygotowań do mistrzostw świata lub Europy w sportach olimpijskich - kolarstwo* na rok 2012 na kwotę 4.950.000 zł oraz *Program indywidualny przygotowań olimpijskich Londyn 2012 (Maja Włoszczowska)* na kwotę 1.050.000 zł. Odpowiednio w dniu 28 marca 2012 r. i w dniu 23 marca 2012 r. PKOl podpisał z Ministrem umowy dofinansowania realizacji zadań ze środków budżetu państwa

³ W związku z objęciem PZKol sankcją wyłączenia prawa otrzymania dotacji.

w wysokości wnioskowanej. W dokumentacji PKOl brak jest pism MSiT informujących o decyzji Ministra o kwotach przyznanych dotacji na 2012 r.

PKOl powierzył PZKol w umowie z dnia 12 kwietnia 2012 r. realizację przygotowań zawodników kolarstwa do startów w mistrzostwach świata, Europy i IO Londyn 2012.

(dowód: akta kontroli str. 157-168, 172, 173-178, 194-207)

W sprawie powodów podjęcia się przez PKOl prowadzenia (koordynowania) części zadań z zakresu szkolenia czołowych polskich kolarzy oraz Mai Włoszczowskiej w ramach programu indywidualnego, Sekretarz Generalny PKOl Adam Krzesiński wyjaśnił:

- 1) *Jak wynika z ustawy o sporcie, Polski Komitet Olimpijski ma prawo do realizacji zadań publicznych z pominięciem konkursu ofert,*
- 2) *Polski Związek Kolarski jest członkiem PKOl, z tego powodu może liczyć na pomoc Stowarzyszenia,*
- 3) *Wiceminister w Ministerstwie Sportu i Turystyki oraz Dyrektor Departamentu Sportu w tym Ministerstwie zwrócili się do PKOl z prośbą o pomoc w realizacji zadań publicznych w kolarstwie ze względu na fakt, iż Polski Związek Kolarski z powodu naruszenia dyscypliny finansów publicznych podlegał 3-letniej karencji i nie mógł samodzielnie realizować zadań. O sposobie rozwiązania problemu Ministerstwo poinformowało na piśmie Związek przy okazji odmowy powierzenia bezpośrednio jemu realizacji zadania,*
- 4) *Zarząd PKOl uznał, że tak ważna dyscyplina olimpijska jak kolarstwo nie może pozostać w przededniu Igrzysk bez szkolenia. Chodziło zwłaszcza o szkolenie Mai Włoszczowskiej, ale także pozostałych członków kadry. Zarząd PKOl podjął w tej sprawie odpowiednią Uchwałę.*

(dowód: akta kontroli str. 284-285)

6. Zasady ewidencjonowania, dokumentowania i dokonywania wydatków przez PKOl określone zostały w ramach przyjętych procedur wewnętrznych wprowadzonych uchwałą z dnia 15 kwietnia 2009 r. Zarządu PKOl w sprawie ustalenia i wprowadzenia w PKOl zasad rachunkowości wraz ze zmianami wprowadzonymi decyzją Zarządu w dniu 23 marca 2010 r. Zgodnie z zakładowym planem kont, dla środków dotacji wyodrębnione zostały konta nr 702-7, 702-8 i 702-9, wraz ze stosowną ewidencją analityczną, umożliwiając ustalenie przeznaczenia dotacji. Dla środków dotacji prowadzone były odrębne rachunki bankowe zgodnie z zawartymi umowami.

(dowód: akta kontroli str. 218-242)

7. W zakresie zbadanej próby dowodów księgowych ustalono, że PKOl legalnie i terminowo wydatkował środki z udzielonych przez Ministra dotacji oraz prawidłowo udokumentował ich wydatkowanie. Kontrolę prawidłowości dokumentowania wydatkowania środków dotacji przeprowadzono w zakresie wszystkich czterech umów dotacyjnych na podstawie dowodów księgowych na wydatki na łączną kwotę 1.046.431,52 zł, w tym w ramach umów: nr 2011/0083/0101/UDot/70/KP/DSW z dnia 11 marca 2011 r. na kwotę 259.329,03 zł, nr 2012/0031/0101/UDot/70/KP/DSW z dnia 20 lutego 2012 r. na kwotę 276.854,36 zł, nr: 2012/0105/0101/UDot/70/DSW z dnia 28 marca 2012 r. na kwotę 257.526,02 zł i nr 2012/0104/UDot/70/KP/DSW z dnia 23 marca 2012 r. na kwotę 252.722,02 zł. Ustalono, że dowody księgowe były sporządzone prawidłowo – wydatki zostały przypisane do właściwej umowy dofinansowania i były bezpośrednio związane z jej realizacją. Na oryginałach dowodów księgowych (faktur, rachunków i innych) zamieszczono trwałą adnotację/klauzulę o ich finansowaniu ze środków MSiT w kwocie zgodnej z przedstawioną w rozliczeniu umowy dotacji. Zgodnie z art. 21 ust.1 pkt 6 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości⁴ dowody księgowe zawierały potwierdzenie ich kontroli pod względem merytorycznym, formalno-rachunkowym i zatwierdzenia do wypłaty przez upoważnionego pracownika PKOl. Ponadto stosownie do wskazówek zawartych w *Zasadach dobrej praktyki w zakresie*

⁴ Dz.U. z 2013 r., poz. 330 ze zm.

środków publicznych otrzymanych na realizację zadania⁵ - na dowodzie/dokumentie księgowym powinna znajdować się data faktycznego dokonania płatności wraz ze wskazaniem numeru wyciągu bankowego. Wszystkie dowody księgowe poddane kontroli opatrzone były datą dokonania przelewu, nie zawierały jednak numeru wyciągu bankowego.

(dowód: akta kontroli str. 243)

Główna Księgowa PKOl Hanna Bielczyk-Długosz wyjaśniła, że PKOl stosuje zasady, które wynikają wprost z ustawy o rachunkowości. Przestrzega też *Zasad dobrej praktyki w zakresie środków publicznych otrzymanych na realizację zadania*, przy czym (...) nie realizuje w całości punktu DATY, a mianowicie nie wpisuje na dowodach księgowych przy dacie faktycznego dokonania płatności numeru wyciągu bankowego. PKOl wydziela zgodnie z umową konta bankowe dla każdego realizowanego zadania publicznego, na wyciągach z tych kont można zidentyfikować zapisy wg dat co zapewnia odpowiednie powiązanie zdarzeń gospodarczych i ich zapisami w księgach. Na wszystkich dokumentach data przelewu jest wstemplowana w chwili dokonania przelewu, wpisywanie numeru wyciągu wymaga powrotu do dokumentu po otrzymaniu wyciągów z banku.

(dowód: akta kontroli str. 244)

8. W ramach umowy nr 2012/0105/0101/UDot/70/DSW zawartej na realizację zadania *Przygotowanie do mistrzostw świata lub Europy w sportach olimpijskich – kolarstwo* stypendia sportowe przyznane określonym zawodnikom wypłacane były przez PKOl w terminie wynikającym z § 7 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sportu z dnia 20 września 2006 r. w sprawie stypendiów sportowych dla członków kadry narodowej⁶ tj. do 15 dnia każdego miesiąca⁷.

(dowód: akta kontroli str. 245-247)

9. W 2013 r. pracownicy MSiT przeprowadzili kontrolę prawidłowości wykorzystania w 2012 r. środków dotacji w ramach umowy nr 2012/0104/UDot/70/KP/DSW z dnia 23 marca 2012 r. dotyczącej realizacji programu indywidualnego przygotowań olimpijskich Londyn 2012 kolarstwo (Maja Włoszczowska). Działalność PKOl w zakresie objętym kontrolą, oceniona została pozytywnie z uchybieniami. Pozytywnie oceniono sposób wykorzystania dotacji, prowadzenia dokumentacji finansowej w zakresie ewidencji księgowej oraz sposób przeprowadzania i udokumentowania organizowanych akcji szkoleniowych. Negatywnie oceniono powierzenie przez PKOl usług dotyczących przygotowania zawodniczki Mai Włoszczowskiej do udziału w IO Londyn 2012 PZKol z naruszeniem §15 umowy dotacyjnej, ponieważ PKOl nie posiadał zgody Ministra na przekazanie PZKol obowiązków związanych z prowadzeniem szkolenia sportowego. Ponadto stwierdzono uchybienia dotyczące: braku prowadzenia przez PZKol ewidencji zakupów i dystrybucji sprzętu sportowego, suplementów diety i produktów leczniczych, braku formalnych zasad inwentaryzacji magazynowej rozchodu zakupionego sprzętu sportowego. PKOl zobowiązał się, iż zalecenia i wnioski sformułowane w wyniku przeprowadzonej kontroli zostaną zrealizowane przy kolejnych zadaniach, jakie Minister powierzy PKOl do wykonania w zastępstwie.

(dowód: akta kontroli str. 248-274)

10. Uchybienia dotyczące nieprowadzenia dodatkowej dokumentacji, wykazane w wyniku kontroli MSiT, wystąpiły także podczas realizacji umowy nr 2012/0105/UDot/70/KP/DSW z dnia 28 marca 2012 r. dotyczącej przygotowania do mistrzostw świata lub Europy w sportach olimpijskich – kolarstwo. Procedury wymagane przez MSiT zostały wprowadzone w 2013 r.

(dowód: akta kontroli str. 275-277)

⁵ Opracowane przez Ministerstwo Sportu i Turystyki w sierpniu 2010 r.

⁶ Dz. U. Nr 169, poz. 1213 ze zm.

⁷ Na podstawie próby obejmującej stypendia, których płatność przypadła na grudzień 2012 r.

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. PKOl zlecił PZKol realizację przygotowań zawodników kolarstwa do startów w mistrzostwach świata, Europy i IO Londyn 2012 bez pisemnej zgody Ministra na przeniesienie praw i obowiązków określonych w umowach dotyczących dofinansowania zadania publicznego z budżetu państwa, zawartych pomiędzy PKOl a Ministrem. W dniu 12 kwietnia 2012 r. PKOl zawarł z PZKol umowę, w ramach której PZKol zobowiązał się m.in. do realizacji zadań, wykonania niezbędnej sprawozdawczości oraz rozliczenia zadań w ramach dwóch umów dotyczących dofinansowania zadania publicznego z budżetu państwa, zawartych pomiędzy PKOl a Ministrem: nr 2012/9104/0101/UDot/70/KP/DSW z dnia 23 marca 2012 r. oraz nr 2012/0105/0101/UDot/70/DSW z dnia 28 marca 2012 r.

Zgodnie z § 15 ust. 1 ww. umów, prawa i obowiązki ich stron nie mogły być przenoszone na osoby trzecie bez zgody Ministra.

Powierzenie przez PKOl usług dotyczących przygotowań Mai Włoszczowskiej do udziału w Igrzyskach Olimpijskich Londyn 2012 PZKol negatywnie oceniono w wystąpieniu pokontrolnym przekazanym PKOl przez Dyrektora Departamentu Kontroli MSiT w dniu 28 czerwca 2013 r.

Należy zaznaczyć, że pomimo braku formalnej zgody Ministra na zlecenie przez PKOl PZKol realizacji zadań określonych w ww. umowach dotyczących realizacji zadania publicznego ze środków budżetu państwa Podsekretarz Stanu w MSiT wyraził zgodę, by zadania publiczne PZKol w 2012 r. były realizowane poprzez PKOl. Ponadto pismem z dnia 28 marca 2012 r. (znak: DSW-4/40/400/18182/2011/TW; DSW/1021/279/2012/2) PKOl został poinformowany, że Podsekretarz Stanu w MSiT, w ramach realizacji zadań określonych w ww. umowach, wyraził zgodę na przyjęcie do rozliczenia refaktur kosztów I kwartału 2012 r. poniesionych przez PZKol, przyjęcie do rozliczenia refaktur opłat telekomunikacyjnych oraz polis ubezpieczeniowych wynikających z długoterminowych umów zawartych przez PZKol oraz zlecenie pracownikom etatowym PZKol realizacji części obsługi merytorycznej zadań określonych w ww. umowach i rozliczenie związanych z tym kosztów w oparciu o refaktury wystawiane comiesięcznie przez PZKol.

W powyższej sprawie Prezes PKOl Andrzej Kraśnicki wyjaśnił, że *PKOl nie przeniósł całkowicie obowiązku szkolenia sportowego na PZKol, natomiast zlecił pracownikom etatowym PZKol realizację części obsługi merytorycznej, pozostała część obsługi była realizowana wg umów zlecone zawartych przez PKOl. Całość zagadnień związanych z realizacją umowy z MSiT kontrolował i rozliczał PKOl.*

(dowód: akta kontroli str. 164-171, 251, 259, 472)

2. PKOl pobrał dotację w łącznej kwocie 21.600 zł, w nadmiernej wysokości w stosunku do kwot określonych w załącznikach do umów z Ministrem, dotyczących dofinansowania realizacji zadań publicznych związanych z przygotowaniem zawodników kadry narodowej do IO Londyn 2012.

Za prace związane z realizacją zadania publicznego zleconego przez Ministra pn. *Wspieranie procesu przygotowań olimpijskich do Igrzysk Olimpijskich w Londynie 2012 i Soczi 2014*, w ramach umowy nr 2011/0083/0101/UDot/70/KP/DSW z dnia 11 marca 2011 r. oraz umowy nr 2012/0031/0101/UDot/70/KP/DSW z dnia 20 lutego 2012 r. PKOl wypłacał wynagrodzenia członkom Zespołu Wsparcia. Wysokość wynagrodzeń dla poszczególnych członków Zespołu Wsparcia była określona w załącznikach do umów.

W przypadku jednego członka Zespołu Wsparcia PKOl wypłacił wynagrodzenie wyższe o 900 zł miesięcznie od określonego w załącznikach do umów z Ministrem i zawyżył w rozliczeniu dotacji łączny koszt wynagrodzenia łącznie o kwotę 21.600 zł, z czego zarówno w roku 2011 jak i w roku 2012 o kwotę 10.800 zł. W myśl art. 169 ust.1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych⁸ dotacje udzielone z budżetu państwa pobrane nienależnie lub w nadmiernej wysokości podlegają zwrotowi do budżetu

⁸ Dz.U. z 2013 r., poz. 885 ze zm.

państwa wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, w ciągu 15 dni od dnia stwierdzenia okoliczności, o których mowa w pkt 1 lub pkt 2.

Główna Księgowa Hanna Bielczyk-Długosz wyjaśniła, że: *Różnica wynikająca ze zwiększenia wysokości wynagrodzenia ustalonego w umowie (zlecenia) w stosunku do decyzji MSiT miała być pokryta z funduszy PKOl. (...) Przez moją ewidentną pomyłkę PKOl zawyżył koszt wynagrodzeń w rozliczeniu 2012 r., cytowanej wyżej umowy, o kwotę 10.800 zł. Identyczna pomyłka miała miejsce w 2011 r. (wydruk z konta 232-1259 z 2011 r. w załączeniu) można powiedzieć, że pomyłka roku 2012 była konsekwencją pomyłki z roku 2011. Zatem w rozliczeniu do umowy 2011/0083/0101/UDot/70/KP/DSW z dnia 11.03.2011 r. PKOl zawyżył koszt wynagrodzeń również o kwotę 10.800 zł.*

W dniu 5 marca 2014 r. (jeszcze w czasie trwania kontroli NIK) PKOl dokonał korekty rozliczeń ww. dotacji. PKOl przekazał na rachunek bankowy MSiT: kwotę 13.804 zł (10.800 zł korekta – zwrot dotacji plus 3.004 zł odsetki) z tytułu umowy nr 2011/0083/0101/UDot/70/KP/DSW oraz kwotę 12.396 zł (10.800 korekta-zwrot dotacji plus 1.596 zł odsetki) z tytułu umowy nr 2012/0031/0101/UDot/70/KP/DSW.

(dowód: akta kontroli str. 297-318)

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie mimo stwierdzonych nieprawidłowości działalność PKOl w obszarze dotyczącym gospodarowania środkami budżetowymi na prowadzenie i wspieranie przygotowań zawodników kadry narodowej do IO Londyn 2012. Stwierdzone nieprawidłowości polegały na zleceniu realizacji przygotowań zawodników kolarstwa do startów w mistrzostwach świata, Europy i IO Londyn 2012 bez zgody Ministra Sportu i Turystyki oraz pobraniu dotacji, w łącznej kwocie 21.600 zł, w nadmiernej wysokości w stosunku do kwot określonych w załącznikach do umów zawartych Ministrem.

2. Planowanie i zabezpieczenie organizacyjne przygotowań do IO Londyn 2012 oraz stopień realizacji przyjętych celów w tym zakresie

Opis stanu faktycznego

W uchwale programowej Walnego Zgromadzenia Sprawozdawczo – Wyborczego PKOl z dnia 4 kwietnia 2009 r. nakreślone zostały główne kierunki działań PKOl w kadencji 2009-2012. Głównym celem kadencji było przygotowanie, we współdziałaniu z MSiT, polskimi związkami sportowymi, federacjami i stowarzyszeniami sportowymi oraz władzami samorządowymi, reprezentacji Polski do Zimowych Igrzysk w Vancouver oraz Igrzysk XXX Olimpiady w Londynie.

W latach 2011 – 2012 PKOl realizował zadanie z zakresu wsparcia przygotowań olimpijskich do IO Londyn 2012, zlecone przez Ministra w ramach umów: nr 2011/0083/0101/UDot/70/KP/DSW z dnia 11 marca 2011 r. na kwotę 1.712.700 zł⁹ oraz nr 2012/0031/0101/UDot/70/KP/DSW z dnia 20 lutego 2012 r. na kwotę 2.113.715 zł¹⁰. Stosownie do zarządzenia nr 6/2011 Ministra Sportu i Turystyki z dnia 9 lutego 2011 r. w sprawie wprowadzenia *Programu realizacji zadań publicznych w zakresie wspierania procesu przygotowań olimpijskich do Igrzysk Olimpijskich w Londynie 2012 i Igrzysk Olimpijskich w Soczi 2014* zadanie realizowane było w trzech obszarach: medyczno-szkoleniowym, naukowym, medycznym. Na podstawie zawartych umów dofinansowania powierzona została PKOl. funkcja operatora zadań Zespołu Wsparcia – Klub Polska (ZW-KP). Do realizacji zadania wykorzystane zostało zaplecze naukowo-badawcze Instytutu Sportu w Warszawie i Centralnego Ośrodka Medycyny Sportowej.

Ponadto w roku 2012 PKOl realizował zlecone przez Ministra zadania w zakresie bezpośredniego przygotowania olimpijskiego zawodników. Zadania te realizowane były w ramach zawartych z Ministrem umów dofinansowania:

⁹ Dotację wykorzystano w kwocie 1.631.610 zł.

¹⁰ Dotację wykorzystano w kwocie 2.110.860 zł.

- a) z dnia 28 marca 2012 r. na realizację zadań w ramach zadania publicznego „Przygotowania do mistrzostw świata lub Europy w sportach olimpijskich – kolarstwo” – dotacja przyznana w kwocie 5.250.000 zł¹¹,
- b) z dnia 23 marca 2012 r. na realizację zadań w ramach „Programu indywidualnego przygotowań olimpijskich Londyn 2012 kolarstwo (Maja Włoszczowska)” – dotacja przyznana w kwocie 789.656 tys. zł¹².

Przyczyny podjęcia się przez PKOl realizacji tych zadań zawarte zostały w pkt.1.5 niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

(dowód: akta kontroli str. 22-24, 61-63-380-382)

W 2012 r. PKOl nie ubezpieczał reprezentantów kadry narodowej kolarstwa. Byli oni ubezpieczeni przez PZKol. Ochrona ubezpieczenia obejmowała zdarzenia powstałe podczas treningów, zgrupowań, konsultacji i zawodów wraz z dojazdem całodobowo i na całym świecie w okresie od 25 stycznia 2012 r. do 31 grudnia 2012 r. – NNW na kwotę 20.000 zł oraz ubezpieczenie dla podróży w okresie od 15 stycznia 2012 r. do 14 stycznia 2013 r. w zakresie: kosztów leczenia i assistance pakiet podstawowy na kwotę 80.000 zł i odpowiedzialności cywilnej osób fizycznych w życiu prywatnym na kwotę 100.000 zł.

(dowód: akta kontroli str. 398-400)

W ofercie składanej do MSiT na realizację zadań publicznych w kolarstwie PKOl przyjął indywidualne plany szkolenia oraz indywidualne plany startów i założenia wyników startowych dla zawodników kolarskiej kadry narodowej zaproponowane przez PZKol.

Główna Księgowa PKOl Hanna Bielczyk-Długosz (uprawniona w umowie z PZKol do nadzoru nad prawidłowością realizacji umowy) wyjaśniła, że *plany te przed podpisaniem umowy były konsultowane podczas spotkania z przedstawicielami MSiT, Centralnego Ośrodka Medycyny Sportowej i Zespołu Wsparcia. W trakcie realizacji zadania na każdym etapie trenerzy wiodący w konkurencji składali sprawozdania wraz z wnioskami i oceną dotyczącą realizacji indywidualnych planów szkolenia. Szef Wyszkozenia Polskiego Związku Kolarskiego miał za zadanie weryfikację planów w przypadku stwierdzenia znacznych różnic. Omawiano ponadto sposoby realizacji dalszych etapów szkolenia w celu uzyskania założonych rezultatów.*

PKOl posiadał dokumentację indywidualnych planów startów/zadań wynikowych na rok 2012, plany organizacji szkolenia dla poszczególnych kategorii wiekowych, oceny startu w zawodach mistrzowskich w dyscyplinach indywidualnych.

(dowód: akta kontroli str. 383-397)

PKOl nie zatrudnia trenerów. W 2012 r. całość szkolenia w zakresie zadań dotyczących kolarstwa PKOl realizował w oparciu o pracowników PZKol oraz zleceniobiorców i osoby prowadzące działalność gospodarczą w zakresie sportu, wskazane przez PZKol. Do PZKol należał nadzór nad prowadzonym szkoleniem oraz przedkładanie sprawozdań PKOl.

(dowód: akta kontroli str. 281-282)

Nominacje olimpijskie do reprezentacji Polski na IO Londyn 2012 uzyskało 219 zawodników kadry narodowej. W rywalizacji sportowej na IO Londyn 2012 uczestniczyło 218 zawodników, jeden zawodnik został wykluczony z powodu pozytywnego wyniku badania antydopingowego.

(dowód: akta kontroli str. 468)

Podsumowanie wyników realizacji zadania w zakresie przygotowania do mistrzostw Świata i Europy w sportach olimpijskich – kolarstwo, ocenę startu zawodników w imprezach głównych 2012 r. oraz krótkie podsumowanie rocznej pracy PKOl zawarł w sprawozdaniu z realizacji zadania, złożonym MSiT. Wyniki startu w IO Londyn 2012 w poszczególnych grupach szkoleniowych były słabsze niż planowane. W grupie szosowej mężczyzn najwyższe sklasyfikowany polski zawodnik zajął 60 miejsce, podczas gdy wcześniejsze wyniki

¹¹ Dotację wykorzystano w kwocie 5.250.000 zł.

¹² Dotację wykorzystano w kwocie 789.656 zł.

uprawniali do planowania osiągnięcia 1–15 miejsca. W grupie szosowej kobiet nominowana do startu w IO Londyn 2012 zawodniczka zajęła 11 miejsce przy planowanym 1-8 miejscu. W grupie torowej kobiet zawodniczka typowana do zdobycia medalu olimpijskiego (3-8 miejsce) zajęła 11 miejsce. Celem grupy torowej (sprintu) mężczyzn było zajęcie miejsca w przedziale 5-8, a w konkurencji indywidualnej miejsce w pierwszej dwunastce. Zadania te nie zostały zrealizowane – zawodnicy w sprincie drużynowym zajęli 10 miejsce (ostatnie), a w konkurencjach indywidualnych: 13 w kirinie (planowano 7-12) i 15 w sprincie (planowano 5-8). W grupie kolarstwa górskiego mężczyzn dwóch zakwalifikowanych do Igrzysk zawodników zajęło 16 i 32 miejsce przy planowanych odpowiednio miejscach 9-16 i 17-32. W grupie kolarstwa górskiego kobiet PKOl liczył na pierwsze miejsce, jednakże z powodu kontuzji zawodniczka (Maja Włoszczowska) nie wystartowała w zawodach, a zastępująca zawodniczka rezerwowa zajęła 22 miejsce (planowano 17-32 miejsce). Dobry wynik uzyskała zawodniczka w cross country – 7 miejsce (planowano 6-12 miejsce).

(dowód: akta kontroli str. 322-326)

Prezes PKOl Andrzej Kraśnicki wyjaśnił: *Analiz efektywności kosztowej osiągniętych wyników PKOl nie dokonał. Uważam, że taka analiza jest nie tylko trudna, ale wręcz niemożliwa, każda dyscyplina Sportu, a także poszczególne konkurencje wymagają odmiennych warunków szkoleniowych innych nakładów finansowych, różny jest okres dochodzenia zawodników do mistrzostwa sportowego. Wielu dzisiejszych Mistrzów Olimpijskich rozpoczęło treningi jako dzieci, czasem na koszt rodziców czasem szkoły, mniej więcej od wieku juniora młodszego na szkolenie zawodnika są wydatkowane środki publiczne – na dzień dzisiejszy nie opracowano odpowiednich algorytmów pozwalających na ocenę kosztu medalu olimpijskiego. Nieocenione są także efekty zdobycia takiego medalu zarówno ekonomiczne jak i społeczne. Ogromne zainteresowanie startami olimpijskimi, a także notowania naszego Kraju w rankingach światowych przekładają się na chęć uprawiania danej dyscypliny Sportu, na udział w zajęciach wpływających na kondycję fizyczną i wiele innych pozytywnych przykładów.*

Zdaniem Prezesa PKOl Andrzeja Kraśnickiego kwota dotacji przyznana na realizację zadań w kolarstwie w sposób właściwy zabezpieczała potrzeby wynikające z programu szkolenia, zawodnicy wzięli udział w wymaganych imprezach międzynarodowych i krajowych, do których byli dobrze przygotowani, zgodnie z planem uzyskali kwalifikacje olimpijskie. Niestety z powodu kontuzji Maja Włoszczowska nie wystartowała w Londynie.

(dowód: akta kontroli str. 319-320)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność w obszarze planowania i zabezpieczenia organizacyjnego przygotowań do IO Londyn 2012 oraz realizacji przyjętych celów w tym zakresie.

Opis stanu
faktycznego

3. Określenie i realizacja zasad krajowego systemu kwalifikacji olimpijskich do IO Londyn 2012

Zarząd PKOl na posiedzeniu w dniu 22 marca 2011 r. zatwierdził krajowe kryteria kwalifikacyjne na Igrzyska XXX Olimpiady Londyn 2012. Po konsultacjach z Radą Przygotowań Olimpijskich oraz polskimi związkami sportowymi Zespół Wsparcia Klub Polska Londyn 2012 kierując się kryteriami międzynarodowymi, dodatkowymi kryteriami krajowymi przygotował dokument pt. *System kwalifikacji do Igrzysk XXX Olimpiady Londyn 2012*. (Dokument ten stanowi załącznik nr 4 do protokołu z posiedzenia Zarządu PKOl w dniu 22 marca 2011 r.). W przygotowaniu ww. dokumentu PKOl współpracował także z MSiT, co było zgodne z art. 25 ust. 1 ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie¹³.

¹³ Dz. U. Nr 127, poz. 857 ze zm.

(dowód: akta kontroli str. 401-409)

W przyjętych kryteriach kwalifikacyjnych wszyscy zawodnicy proponowani do składu Polskiej Reprezentacji Olimpijskiej muszą wypełnić Międzynarodowe Kryteria Kwalifikacji zatwierdzone przez międzynarodowe federacje sportowe i Komitet Wykonawczy Międzynarodowego Komitetu Olimpijskiego. Kryteria kwalifikacji na Igrzyska XXX Olimpiady Londyn 2012, zatwierdzone przez Zarząd PKOl, zostały zastrzeżone na wniosek polskich związków sportowych w następujących sportach: badminton, gimnastyka sportowa, kolarstwo – MTB oraz kolarstwo szosowe, lekkoatletyka, łucznictwo, pływanie, triathlon, wioślarstwo, zapasy. W pozostałych sportach zawodnicy musieli wypełnić normy międzynarodowe, tj. zatwierdzone przez międzynarodowe federacje sportowe i Komitet Wykonawczy MKOl.

Wypełnienie kryteriów kwalifikacyjnych do IO Londyn 2012 było warunkiem do kandydowania do olimpijskiej reprezentacji Polski. Ostateczna decyzja należała do Zarządu PKOl, który powołał reprezentację olimpijską na posiedzeniu przed Igrzyskami XXX Olimpiady Londyn 2012.

(dowód: akta kontroli str. 287-294, 410-457, 471)

Uchwałą nr 38 Zarządu PKOl z dnia 7 lipca 2012 r. zatwierdzony został 216 osobowy skład Polskiej Reprezentacji Olimpijskiej na Igrzyska XXX Olimpiady w Londynie oraz trzech zawodników rezerwowych i trzech zawodników, którym przedłużono okres uzyskiwania minimum olimpijskiego. Jednocześnie Prezes PKOl upoważniony został do dokonywania w imieniu Zarządu ewentualnych uzupełnień składu po zakończeniu terminów kwalifikacji i ewentualnych wymuszonych (np. kontuzją lub zdarzeniami losowymi) zmian. Po uzupełnieniu kwalifikacji przez trzech zawodników oraz wykluczeniu jednego zawodnika z powodu stosowania dopingu Polska Reprezentacja Olimpijska liczyła ostatecznie 218 zawodników.

(dowód: akta kontroli str. 294, 458-468)

Przy powoływaniu reprezentacji olimpijskiej PKOl współpracował z MSiT, zgodnie z art. 25 ust. 1 ustawy o sporcie. Na mocy porozumienia o współpracy zawartego w dniu 26 października 2009 r. pomiędzy MSiT a PKOl została powołana Rada Przygotowań Olimpijskich, której zadaniem było koordynowanie wzajemnych działań MSiT oraz PKOl w celu zapewnienia efektywnego wsparcia Reprezentacji Olimpijskiej i przygotowania polskich zawodników do startu w Igrzyskach Olimpijskich. Współprzewodniczącymi Rady Przygotowań Olimpijskich był Minister oraz Prezes PKOl, a ich zastępcami Podsekretarz Stanu w MSiT, odpowiedzialny za sport kwalifikowany oraz Sekretarz Generalny PKOl. Według wyjaśnień Prezesa PKOl Andrzeja Kraśnickiego *na posiedzeniach Rady Przygotowań Olimpijskich omawiano strategię przygotowań olimpijskich, wypracowano – po weryfikacji wniosków właściwych polskich związków sportowych – ostateczną wersję kryteriów kwalifikacyjnych oraz propozycję składu Polskiej Reprezentacji Olimpijskiej na Igrzyska XXX Olimpiady Londyn 2012. Projekty obu dokumentów, opiniowanych ostatecznie przez Radę Przygotowań Olimpijskich, zostały przedstawione do zatwierdzenia na posiedzeniu Zarządu PKOl. Stanowiska Rady Przygotowań Olimpijskich były przyjmowane na mocy wypracowanego przez członków Rady konsensusu.*

Niezależnie od Rady Przygotowań Olimpijskich w ramach struktury PKOl działa Komisja Sportowa, w skład której między innymi wchodzi przedstawiciele MSiT oraz polskich związków sportowych. Komisja ma rolę opiniodawczą również w zakresie kryteriów kwalifikacyjnych na Igrzyska Olimpijskie oraz składu Polskiej Reprezentacji Olimpijskiej.

(dowód: akta kontroli str. 470-471, 473-476)

Zatwierdzony przez PKOl skład Polskiej Reprezentacji Olimpijskiej podlega ostatecznej weryfikacji przez Komitet Organizacyjny Igrzysk Olimpijskich m.in. pod kątem uzyskanych kwalifikacji olimpijskich przez zgłoszonych zawodników, potwierdzonych dokumentacją MKOl, międzynarodowych federacji sportowych oraz danego Narodowego Komitetu Olimpijskiego. Po potwierdzeniu w Ostatecznej Rejestracji Ekipy Olimpijskiej wymiana zawodnika możliwa jest tylko z powodów medycznych.

Do PKOl nie wpłynęło od zawodników, ani innych osób, żadne zastrzeżenie do krajowego systemu kwalifikacji olimpijskich oraz do stosowania jego zasad przy wyborze reprezentacji Polski na IO Londyn 2012.

Do Trybunału Arbitrażowego ds. Sportu przy PKOl nie wpłynęła (w trybie arbitrażowym zwykłym ani w trybie skargowym) sprawa mająca za przedmiot nieprawidłowości bądź błędne stosowanie krajowego systemu kwalifikacji olimpijskich w związku z ustalaniem składu Polskiej Reprezentacji Olimpijskiej na Igrzyska XXX Olimpiady w Londynie. Najwyższa Izba Kontroli zwróciła się, w trybie art. 29 ust.1 pkt 2 lit. f ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹⁴, do Trybunału Arbitrażowego ds. Sportu o przekazanie informacji w sprawie stanowiska, jakie prezentuje Trybunał Arbitrażowy odnośnie swojej właściwości do weryfikacji aktów nominacyjnych PKOl w trybie odwołania się zawodników kadry narodowej od decyzji w sprawie powołania/braku powołania do reprezentacji Polski na Igrzyska Olimpijskie. Wiceprezes Trybunału Arbitrażowego ds. Sportu Maria Zuchowicz poinformowała, że zgodnie ze Statutem Trybunału - na podstawie art. 6 pkt 2 Trybunał rozpoznaje skargi na decyzje dyscyplinarne i regulaminowe w oparciu o właściwe regulacje polskich związków sportowych oraz na podstawie art. 6 pkt 3 rozpoznaje skargi na decyzje dyscyplinarne i regulaminowe właściwych organów polskich związków sportowych lub innych organizacji sportowych, jeżeli decyzje wydane zostały z rażącym naruszeniem przepisów prawa, statutów, regulaminów albo strona została pozbawiona prawa do obrony. Skarga do Trybunału nie przysługuje w sprawach dotyczących technicznych reguł gry – art 6 pkt 4 Statutu. Ponieważ do Trybunału nie wpłynęło żadne odwołanie zawodników od decyzji w sprawie powołania lub braku powołania do reprezentacji Polski w Igrzyskach Olimpijskich problem ten nie był przedmiotem rozpoznania przez Trybunał. W kwestii przyjęcia odwołania, rozpoznania i rozstrzygnięcia decydujące znaczenie ma stan faktyczny konkretnej sprawy. W przypadku przyjęcia odwołania do rozpoznania, do gestii zespołu orzekającego należy wydanie orzeczenie będącego merytorycznym rozstrzygnięciem sprawy.

(dowód: akta kontroli str. 321, 471-472, 479-486)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Uwagi dotyczące
badanej działalności

W statucie PKOl (w art. 5a ust.1 obowiązującego w latach 2009-2012 i w art. 5 ust. 5 aktualnego statutu) znalazł się zapis o wyłącznym prawie PKOl do ustalania składu reprezentacji olimpijskiej, pomimo że przepisy ustawy o sporcie (obowiązującej od 16 października 2010 r.) nie przyznają PKOl-owi takiego prawa. Prezes PKOl Andrzej Kraśnicki wyjaśnił: *Wyłączne uprawnienie Narodowego Komitetu Olimpijskiego – którym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest Polski Komitet Olimpijski – do reprezentowania swoich krajów na Igrzyskach Olimpijskich oraz na regionalnych, kontynentalnych i światowych wielodyscyplinowych zawodach sportowych organizowanych pod patronatem Międzynarodowego Komitetu Olimpijskiego (MKOl), wynika wprost z postanowień reguły 27 ust. 3 Karty Olimpijskiej (w brzmieniu obecnie obowiązującym, tj. z dnia 9 września 2013 r. jak i wcześniejszych).*

PKOl, zgodnie z art. 24 ustawy o sporcie z dnia 25 czerwca 2010 r. (Dz.U.2010.127.857) (u.s.) działa, jako związek stowarzyszeń i samodzielnie wyznacza i realizuje cele związane z ruchem olimpijskim. Jako taki, funkcjonuje w oparciu o ustawę o stowarzyszeniach z dnia 7 kwietnia 1989 r. (Dz.U.2001.79.855 j.t.), zgodnie z którą w oparciu o art. 2 ust. 2 w związku z art. 22 ust. 2 samodzielnie określa swoje cele, programy działania i struktury organizacyjne oraz uchwała akty wewnętrzne dotyczące jego działalności. Z uwagi na fakt, że jako część ruchu olimpijskiego PKOl zobowiązany jest ustalać swoje cele, struktury oraz zasady działania w zgodzie z Kartą Olimpijską, postanowienia statutu PKOl zawsze odzwierciedlają reguły płynące z Karty Olimpijskiej. W ramach międzynarodowego ruchu olimpijskiego Karta Olimpijska pełni rolę swoistej konstytucji, aktu obowiązującego wszystkich partycypantów ruchu olimpijskiego, zarówno osoby prawne jak i osoby fizyczne.

¹⁴ Dz. U. z 2012 r., poz. 82 ze zm.; dalej ustawa o NIK

Przywilej PKOl w postaci wyłącznego prawa do ustalania reprezentacji kraju na Igrzyska Olimpijskie ma szczególny charakter i nie narusza w żadnym wymiarze, praw polskich związków sportowych lub ministra właściwego ds. kultury fizycznej i sportu wynikających z przepisów u.s.

(dowód: akta kontroli str. 2-15, 319)

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność w obszarze określenia i realizacji zasad krajowego systemu kwalifikacji olimpijskich do IO Londyn 2012.

IV. Wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli wnosi o przestrzeganie zapisów umów zawieranych z Ministrem w zakresie uzyskiwania zgody Ministra na przeniesienie praw i obowiązków na osoby trzecie.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

**Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń**

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Departamentu Nauki, Oświaty i Dziedzictwa Narodowego Najwyższej Izby Kontroli.

**Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków**

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosku pokontrolnego oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

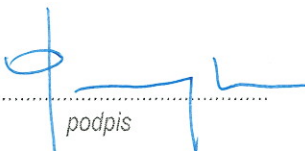
Warszawa, dnia 16 kwietnia 2014 r.

Kontroler
Teresa Małgorzata Zębala
Doradca ekonomiczny

.....
podpis

Najwyższa Izba Kontroli
Departament Nauki, Oświaty
i Dziedzictwa Narodowego

Dyrektor
Piotr Prokopczyk

.....
podpis

